

Kamerankynän pedagogiikka

KAIKKI KUVAA EDU

MATERIAALI POIMITTU:

[HTTPS://KAIKKIKUVAA.FI/EDU/KAMERAKYNAN-PEDAGOGIIKKA/KAMERAKYNAN-PEDAGOGIIKKA/](https://kaikkikuvaa.fi/edu/kamerakynan-pedagogiikka/kamerakynan-pedagogiikka/)

Vaiheet

- ▶ Kamerakynätyöskentelyssä on kaksi tärkeää vaihetta:
- ▶ **Kuvaustehtävä** tuottaa toimintaa ja ajattelua.
 - ▶ Hyvä tehtävä on esimerkiksi ongelma, joka ratkaistaan kuvaamalla. Mitä lyhyempi video on tavoitteena, sitä enemmän oppilas joutuu ponnistelemaan tiivistääkseen ajatuksensa ja havaintonsa. Aikaa kuvaamiseen tarvitaan yleensä vain kymmeniä minutteja. Kuvaaminen sopii myös kotitehtäväksi.
- ▶ **Katselutehtävä** aktivoi katsojan mielen ja ohjaa tarkkaavaisuutta.
 - ▶ Oppilaan tehtävä on esimerkiksi tulkita näkemäänsä videota tai tuottaa sen perusteella jotain. Näin myös katsomisesta tulee oppimistapahtuma. Joissain tehtävissä katselutehtävä voi olla jopa kuvaustilannetta tärkeämpi vaihe.
- ▶ Videot ovat valmiita heti kuvaamisen jälkeen, eikä niitä tarvitse editoida. Usein ne voidaan näyttää suoraan laitteen ruudulta parille tai ryhmälle.

Tavoitteet: Kamerakynä-työskentelyssä kuvaamalla...

▶ 1. Tutkitaan ja jäsennetään maailmaa.

- ▶ Oppilaat käyttävät kameraa havaitsemisen ja ajattelun apuvälineenä. Kameralla esimerkiksi tehdään muistiinpanoja, käsitellään havaintoja ja tuodaan niitä luokkaan yhdessä tarkasteltavaksi

▶ 2. Hahmotetaan ja havainnollistetaan.

- ▶ Kuvaamalla tehdään näkyväksi abstrakteja asioita: kieltä, käsitteitä ja ilmiöitä. Monimutkainenkin tiedollinen sisältö saa elävän muodon, joka on helpompi muistaa.

▶ 3. Tuotetaan ja jaetaan tietoa.

- ▶ Työskentelyn päämääränä on tuottaa lyhyt video, joka sisältää tietoa. Tavoite ohjaa oppilaita käsittelemään ja jäsentämään tietoa. Oppilaiden tuottamia videoita voidaan käyttää oppimateriaalina samassa tai muissa ryhmissä. Verkossa opetusvideot, ns. tutoriaalit ovat vahva kasvava genre.

▶ 4. Ilmaistaan itseä.

- ▶ Kameralla voi näyttää maailman sellaisena kuin sen itse näkee – tai haluaa toisten näkevän. Toiminnan tavoitteena on tuottaa elävä kuva omista havainnoista, tunteista tai ajatuksista.

▶ 5. Vuorovaikutetaan.

- ▶ Elokuva on media, viestin välittäjä. Kameran avulla kommunikoidaan toisten kanssa ja pyritään ehkä vaikuttamaan heihin.

▶ 6. Todennetaan oppimista.

- ▶ Kuvaamalla oppilas osoittaa osaamisensa vangitsemalla sen kuvaksi. Katsojana voi olla opettaja, muu ryhmä tai oppilas itse. Videota kuvatessaan oppilas suuntaa ja arvioi itse omaa työskentelyään. Oppimisprosessin aikana tallennettuihin vaiheisiin voidaan palata myöhemmin.

Oppimista edistävät mekanismit:

1. Konkretisoi ja kuvallistaa.

- ▶ Kuvaamisprosessissa abstraktit käsitteet saavat konkreettisia muotoja, joita oppilaan on helpompi käsitellä ja muistaa. Liikkuminen kuvan ja kielen välillä tuottaa paljon ajattelua.

2. Jäsentää havaintoja ja ajatuksia.

- ▶ Kuvaaminen auttaa oppilasta pysähtymään oman havainnon äärelle, työstämään sitä. Mielikuvat ovat häilyviä ja ohimeneviä, mutta kuva kameran uudella pysyy paikallaan pidempään.

3. Ohjaa tarkkaavaisuutta.

- ▶ Tärkeä osa opettajan työtä on oppilaiden tarkkaavaisuuden suuntaaminen. Hyvä kuvaustehtävä haastaa lapsen leikkiin, jossa hän itse ohjaa itseään tarkkaavaisuuteen.

4. Ohjaa oppimisprosessia.

- ▶ Kamerakynätyöskentely tuottaa itseohjautuvuutta.

5. Lisää omistajuutta.

- ▶ Oppilas on aktiivinen toimija, jonka ajattelu ja työskentely jättää videoon jäljen. Kun työtä arvioidaan, oppilas itse ei ole arvioinnin kohteena vaan subjektina. Omistajuus omaan oppimiseen kasvaa.

6. Tuottaa oppimista edistäviä emootioita.

Kuvaaminen on hauskaa, sosiaalista ja motivoivaa..

- ▶ Kamerakynä-työskentelyssä toteutuvat pedagogisen viihtymisen kolme kulmakiveä: turvallisuus, uteliaisuus ja vuorovaikutus.

Tehtävän suunnittelu:

Mitä näistä? →

Oma tehtävä (5v, eskarit)

- Mikä on tehtävän **toiminnallinen tavoite**?
 - 1. Tutkitaan ja jäsennetään maailmaa
 - 2. Hahmotetaan ja havainnollistetaan
 - 3. Tuotetaan ja jaetaan tietoa
 - 4. Ilmaistaan itseä
 - 5. Vuorovaikutetaan
 - 6. Todennetaan oppimista
 - Miten kuvaaminen **edistää oppimista** tehtävässä?
 - 1. Konkretisoi ja kuvallistaa
 - 2. Jäsentää havaintoja ja ajatuksia
 - 3. Ohjaa tarkkaavaisuutta
 - 4. Ohjaa oppimisprosessia
 - 5. Lisää omistajuutta
 - 6. Tuottaa oppimista edistäviä emotioita
- ▶ Aihe:
 - ▶ 1. Kuvaustehtävä
 - ▶ 2. Katselutehtävä

Eskaritehtäviä

- **MIHIN MAGNEETTI TARTTUU**
Oppiaine tai aihe: asioiden nimeäminen, asioiden tunnistaminen, asioiden vertailu, havaintojen tekeminen, ympäristön tarkkailu
Soveltuvuus: esiopetus
Kuvaustehtävä: Etsikää parin kanssa lähiympäristöstä kolme erilaista pintaa, joihin magneetti tarttuu tai ei tartu. Mukana tulee olla ainakin yksi esimerkki kummastakin tapauksesta. Kuvatkaa kolme lyhyttä videota (max 10 sek), joissa ensin vähän aikaa kuvaatte pelkkää pintaa ja sitten asetatte magneetin pintaan, jolloin se tarttuu tai ei tartu.
- **Katselutehtävä:** Näyttäkää kuvaamanne videot vuorotellen toiselle parille niin, että laitate videon pauselle heti kun pinta näkyy. Toisen parin tehtävänä on kertoa, mistä pinnasta on kyse ja päätellä, tarttuuko magneetti tuohon pintaan. Arvauksen jälkeen tarkistakaa oikea vastaus katsomalla video loppuun.
- **Opettajan pedagoginen huomio:** Jo opittua asiaa kerrataan ja vahvistetaan toiminnan avulla. Opitaan käyttämään kameraa pedagogisen oppimisen välineenä.

- **VEDEN OLOMUODOT**

Oppiaine tai aihe: asioiden nimeäminen, asioiden tunnistaminen, havaintojen tekeminen, ympäristön tarkkailu

Soveltuvuus: esiopetus, alkuopetus

Kuvaustehtävä: Kuvaa jotakin veden olomuotoa lähiympäristössäsi parin kanssa vuorotellen. Nimeä olomuoto videolla.

-

Katselutehtävä: Parit yrittävät arvata toisten videoista, mikä veden olomuoto on kyseessä. Video katsotaan ensin ilman ääntä ja arvaus tarkistetaan katsomalla video uudelleen äänten kanssa.

-

Opettajan pedagoginen huomio: Videointi helpottaa tehtävään sitoutumista ja suuntaa keksittymistä.

- **ELEKTRONINEN LAITE**

Oppiaine tai aihe: asioiden nimeäminen, asioiden tunnistaminen, havaintojen tekeminen, ympäristön tarkkailu

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: Etsi elektroniset laitteet ryhmän tilasta ja kuvaa ne videolle. Kerro videossa, mikä elektroninen laite on kyseessä.

-

Katselutehtävä: Katsotaan video ensin ilman ääntä ja mietitään, mikä elektroninen laite on kyseessä ja mitä sillä tehdään. Tämän jälkeen tarkistetaan äänen kanssa, menikö oikein.

- **MUODOT**

Oppiaine tai aihe: asioiden nimeäminen, asioiden tunnistaminen, havaintojen tekeminen, ympäristön tarkkailu

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: Kuvatkaa pareittain kolme videota, jossa kussakin näkyy yksi päiväkodista löytyvä muoto. Toinen kuvaa, toinen kertoo ääneen videolle, mistä muodosta on kyse.

-

Katselutehtävä: Parit katsovat toistensa videot ensin ilman ääntä ja kertovat toistensa videoista havaitut muodot. Tämän jälkeen katsotaan videot äänen kera ja keskustellaan havainnoista.

-

Opettajan pedagoginen huomio: Tavoitteena on muotojen tunnistaminen ja yhdessä oppiminen.

- **KELLUMISKOKEET**

Oppiaine tai aihe: asioiden tunnistaminen, asioiden vertailu, havaintojen tekeminen

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: 1. Toteutetaan pienryhmissä, joissa lapset jaetaan pareihin.

2. Lapset kuvaavat pareina erilaisia kellumiskokeita (esim. Kelluuko veteen pudotettu kivi)

3. Ensin videossa kerrotaan, minkä kellumista testataan. Tämän jälkeen testi suoritetaan ja kuvataan videolle.

-

Katselutehtävä: 1. Katsotaan ryhmässä kellumiskokeen alku, jossa on esitelty testattava asia.

2. Laitetaan video pauselle. Pohditaan ryhmässä kelluuko esimerkiksi kivi.

3. Katsotaan video loppuun, jonka jälkeen pystytään toteamaan, pääteltiinkö oikein.

- **PÄIVÄKOTI TUTUKSI -PIILOTUSLEIKKI**

Oppiaine tai aihe: asioiden tunnistaminen, havaintojen tekeminen, ympäristön tarkkailu

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: Yksi lapsi tai pari kerrallaan saa tabletin mukaansa ja käy piilottamassa esineen, esim. pallon, johonkin paikkaan päiväkodissa. Hän ottaa piilopaikasta kuvan, jossa näkyy esine ja hieman sen ympäristöä. Paikan pitää olla tunnistettava, mutta ei liian helppo! Piilotuksen ajan muulla ryhmällä on muuta ohjelmaa.

- **Katselutehtävä:** Otettu kuva katsotaan tabletilta ryhmän kesken. Missä pallo on? Piilottanut lapsi kertoo, kun ryhmä arvaa paikan oikein. Seuraava lapsi saa käydä hakemassa pallon ja keksiä uuden piilopaikan. Leikki jatkuu.

- **Opettajan pedagoginen huomio:** Päiväkotitulee tutuksi ja samalla medialukutaito vahvistuu: lapsi oppii hahmottamaan, miten kuvan rajausta manipuloimalla voidaan vaikuttaa siihen, miten asiat ja paikat näkyvät.

- **ESKAREIDEN TERVEISET VISKAREILLE**
Oppiaine tai aihe: havaintojen tekeminen, kaverin opettaminen, sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot
Soveltuvuus: esiopetus
Kuvaustehtävä: Jaetaan lapset pareihin. Toinen kuvaa ja toinen kertoo kameralle, millaisia taitoja eskarissa oppii.
- **Katselutehtävä:** Tulevat eskarit katsovat videot ja saavat tietoa tulevasta eskarivuodesta. Katselun jälkeen keskustellaan taidoista ja muusta mitä aihe herättää.
- **Opettajan pedagoginen huomio:** Vertaisryhmässä oppiminen, oman oppimisen reflektointi, lapsen äänen kuuleminen.

- **MISSÄ KIILTOSILMÄ LUURAA?**

Oppiaine tai aihe: havaintojen tekeminen, ympäristön tarkkailu

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: Lapset kuvaavat ja nimeävät pareittain paikkoja, joissa Kiiltosilmä on. Tehtävää voi vaikeuttaa sillä, kuinka tiukaksi kuva rajataan.

-

Katselutehtävä: Parit katsovat toistensa videot ensin ilman ääntä ja kertovat toistensa videoista Kiiltosilmän paikat. Tämän jälkeen katsotaan videot äänen kera ja keskustellaan havainnoista.

-

Opettajan pedagoginen huomio: Yhteinen keskustelu omasta oppimisympäristöstä. Omat ryhmätilat tulevat tutuiksi. Sopii hyvin eskarin syksyn alkuun.

► **LIIEPANKKI**

Oppiaine tai aihe: itsetunnon vahvistaminen, laitetuntemus, liikunta, ryhmätyötaidot, vuorovaikutustaidot

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: Teemme ryhmässä (24 lasta) jumppaliikevideot. Tarkoituksena on harjoitella tabletilla (1) videokuvaamista, (2) kuvattavana olemista sekä (3) kertomista. Jokaisessa ryhmässä on kolme lasta, joista jokainen on kaikissa rooleissa vuorotellen. Ensin lapset miettivät liikuntaliikkeen, jonka haluavat esittää. Videon pituudelle ei laiteta aikarajaa, koska kyseessä on ensimmäinen video, jossa liikettä ja ääntä. Tavoitteena on, että jokainen suoriutuu näistä tehtävistä ja saa kokemuksen liikkuvan kuvan tekemisestä.

► Toiminnallisesti tavoitteita on 5:

1. Oppia kuvaamaan videota tabletilla, eli opetella kuvausnappulat sekä kohdistaa kuvaus oikeaan suuntaan.
2. Olla kuvattavana ja tehdä liike selkeästi ja rauhallisesti, sekä mahdollisesti pysyä asennossa tarvittava aika.
3. Opetella sanomaan kuvattava liike tarpeeksi selkeästi, kovalla äänellä sekä ajoittaa oikein, että ääni kuuluu videolla hyvin.
4. Saada esiintymiskokemusta, koska jokaista kuvataan sekä kaikki katsovat lopuksi kaikkien videot.
5. Ryhmätyötaidot kuvausprosessissa sekä yhdessä videoita katsottaessa.

Katselutehtävä: Katselutehtävä on kaksiosainen. Jokaisen videon jälkeen ryhmä tarkistaa, kuuluuko ääni ja näkyykö kuvassa sitä mitä pitää. Kun ryhmä on hyväksynyt videon, kuvataan toinen. Kaikki kolme ryhmän videota kuvataan peräkkäin ja lapset tarkistavat videot välittömästi.

Kun kaikki ryhmän videot saatiin kuvattua, 2 päivän aikana, katsomme kaikki ryhmän videot. tavoitteena on saada kokemus siitä, että kaikki katsovat kaikkien videot (esiintymiskokemus/jännityksen sietäminen). Toinen tavoite oli tunnistaa kuka sanoi videolla esiintyvän liikkeen (eli tunnistetaan ryhmän lasten ääniä).

► **SÄÄNTÖVIDEO UUDELE ESKARILLE**

Oppiaine tai aihe: sääntöjen opettelu

Soveltuvuus: esiopetus

Kuvaustehtävä: Aluksi keskustellaan lasten kanssa yhdessä, millaisia sääntöjä eskarissa on (wc, lepoaika, vuoron pyytäminen viittaamalla, apulaistehtävät, jälkien siivoaminen, päiväkotiin saapuminen yms).

- **Tehtävä:** Muodostakaa pareja/pienryhmiä. Opettaja kertoo kullekin ryhmälle yhden säännön. Ryhmän tehtävänä on kuvata max 30 sekunnin video, jossa esitellään sääntö. Toinen esiintyy/kertoo, toinen kuvaa.

- **Katselutehtävä:** Kun kaksi paria on kuvannut sääntövideon, opettaja kokoaa parit yhteen ja parit katsovat toistensa videot. Pohtikaa, onko sääntövideossa mukana kaikki oleellinen, vai pitäisikö siihen vielä lisätä jotain tai muuttaa jotain. Säännön luonteesta riippuen paikallaan voi olla myös keskustelu siitä, olisiko sääntöä syytä muuttaa (esim. höllentää kuria, koska asiat sujuvat jo).